

V Bruseli 17. júla 2018
(OR. en)

11240/18

COJUR 12
COPS 271
CONUN 188
COAFR 191
JUR 372

VÝSLEDOK ROKOVANIA

Od:	Generálny sekretariát Rady
Komu:	Delegácie
Č. predch. dok.:	10884/18 COJUR 11 COPS 260 CONUN 169 COAFR 181 JUR 347
Predmet:	Závery Rady o Medzinárodnom trestnom súde pri príležitosti 20. výročia prijatia Rímskeho štatútu

Delegáciám v prílohe zasielame závery Rady o Medzinárodnom trestnom súde pri príležitosti 20. výročia prijatia Rímskeho štatútu.

**ZÁVERY RADY
O MEDZINÁRODNOM TRESTNOM SÚDE PRI PRÍLEŽITOSTI
20. VÝROČIA PRIJATIA RÍMSKEHO ŠTATÚTU**

1. Pri príležitosti 20. výročia prijatia Rímskeho štatútu, ktoré pripadá na 17. júla 2018, oslavuje Rada úspechy dosiahnuté v oblasti medzinárodnej trestnej justície za uplynulé dve desaťročia a zdôrazňuje cenný prínos Medzinárodného trestného súdu (MTS) k boju proti beztrestnosti. V čase, keď medzinárodný poriadok založený na pravidlách čelí zvýšenému tlaku, je posilnenie systému trestnej justície dôležitejšie ako kedykoľvek predtým.
2. Rada aj s prihliadnutím na Globálnu stratégiu pre zahraničnú a bezpečnostnú politiku EÚ vyzdvihuje kľúčový význam spoločného globálneho poriadku založeného na pravidlách, ktorého kľúčovou zásadou je multilateralizmus a v centre ktorého stojí Organizácia Spojených národov, a potvrdzuje, že Európska únia neochvejne podporuje MTS a je odhodlaná obnoviť úsilie o presadzovanie univerzálnosti Rímskeho štatútu a zachovanie jeho integrity.
3. Rada víta, že od 17. júla 2018 sa na základe konsenzu začína uplatňovať právomoc tohto súdu na trestný čin agresie, čím sa naplnil odkaz norimberských súdnych procesov a konferencií v Ríme a v Kampale v rokoch 1998 a 2010.
4. Európska únia je výrazným zástancom MTS už od jeho vzniku a s cieľom pomôcť zvýšiť podporu súdu využíva nástroje, ktoré má k dispozícii. MTS je ako prvý a jediný stály medzinárodný trestný súd zameraný na vyšetrovanie a stíhanie najzávažnejších trestných činov prejavom odhodlania medzinárodného spoločenstva skoncovať s beztrestnosťou v prípade najohavnejších trestných činov a presadzovať kultúru zodpovednosti.

5. Uvedený súd dosiahol historický pokrok v oblasti ochrany osôb v najnestabilnejších a najzraniteľnejších situáciách, a to aj vydávaním prelomových rozsudkov vo veciach týkajúcich sa sexuálneho násillia, náboru detských vojakov a ničenia kultúrnych statkov. Rada zdôrazňuje významnú úlohu tohto súdu pri výkone spravodlivosti, pokiaľ ide o obeť brutálnych trestných činov, ktorým dáva možnosť vyjadriť sa tým, že im umožňuje účasť na príslušnom konaní, poskytuje im pomoc a priznáva odškodnenia. Tisíckam obetí pomáha trustový fond MTS pre obeť prostredníctvom fyzickej a psychologickéj rehabilitácie a materiálnej podpory. Rada vyzýva štáty, ktoré sú zmluvnými stranami, a ďalšie krajiny, aby trustový fond pre obeť ďalej podporovali.
6. Rada nabáda, aby sa do každej činnosti naďalej začleňovalo rodové hľadisko a analýzy a v tomto ohľade s uznaním poukazuje na prácu MTS. Európska únia zdôrazňuje, že je dôležité, aby medzi sudcami, prokurátormi, poradcami, úradníkmi a ostatnými zamestnancami tohto súdu bolo spravodlivé rodové a geografické zastúpenie, ako aj zastúpenie základných právnych systémov sveta.
7. Rada pripomína kľúčovú úlohu občianskej spoločnosti pri vytváraní a fungovaní MTS, ako aj pri poskytovaní podpory obetiam, a zaväzuje sa chrániť priestor pre občiansku spoločnosť a reagovať na ohrozovanie obhajcov ľudských práv, a to aj posilnením finančnej podpory poskytovanej obhajcom ľudských práv v prvej línii.
8. Európska únia vyjadruje hlboké poľutovanie nad tým, že Burundi odstúpilo od Rímskeho štatútu a že Filipíny odstúpenie oznámili. Vyzýva príslušné vlády, aby svoje rozhodnutia prehodnotili. EÚ ďalej naliehavo vyzýva štáty, ktoré tak ešte neurobili, najmä kandidátske krajiny, aby Rímsky štatút urýchlene ratifikovali. Okrem toho vyzýva štáty, ktoré sú zmluvnými stranami, aby s prihliadnutím na svoju vnútroštátnu situáciu zvážili ratifikáciu či prijatie zmien Rímskeho štatútu.

9. Rada zastáva názor, že je potrebné venovať sa všetkým obavám štátov, ktoré sú zmluvnými stranami, v súvislosti s Rímskym štatútom a prediskutovať ich na príslušných fórach, a nabáda dotknuté štáty, aby sa zapojili do konštruktívnych rokovaní a usilovali sa o vzájomne prospešné riešenia. Nabáda štáty, ktoré sú zmluvnými stranami, aby s ohľadom na spoločné ciele, ktorými je zabezpečenie dlhodobých prínosov pre medzinárodnú justíciu a dosahovanie väčšej účinnosti a efektívnosti činnosti MTS, dodržiavali zásady jednotnosti, spolupráce, koordinácie a komplementárnosti. Európska únia a jej členské štáty sú ochotné pozorne počúvať a zapájať sa do konštruktívneho dialógu o obavách niektorých štátov, pokiaľ sa nebudú spochybňovať základné zásady Rímskeho štatútu. 20. výročie Rímskeho štatútu je jedinečnou príležitosťou urobiť tak úprimným spôsobom a zhodnotiť pritom, čo sa dosiahlo, ale aj diskutovať o ďalšom napredovaní.
10. Na to, aby MTS mohol účinne a efektívne plniť svoj mandát, je zásadne dôležité, aby štáty, ktoré sú zmluvnými stranami, s týmto súdom plne spolupracovali. Jednou z kľúčových povinností v rámci spolupráce s týmto súdom je rýchle vykonávanie zatýkacích rozkazov. Európska únia je odhodlaná presadzovať spoluprácu s MTS prostredníctvom dôsledného vykonávania usmernení týkajúcich sa nespolupráce, a to aj pokiaľ ide o vykonanie zostávajúcich zatýkacích rozkazov. Rada vyzýva všetky štáty, ktoré sú zmluvnými stranami, aby v plnej miere dodržiavali svoje záväzky v rámci Rímskeho štatútu, a preskúmali ďalšie spôsoby, ako MTS pomôcť, a to aj zvážením možnosti uzatvoriť dohody o dobrovoľnej spolupráci. Rada pripomína význam úzkej spolupráce medzi OSN vrátane Bezpečnostnej rady a týmto súdom.
11. Rada pripomína, že MTS je súdom poslednej inštancie, ktorý dopĺňa, no nenahrádza vnútroštátne sudy. Rada preto vyzdvihuje význam komplementarity a spolupráce medzi vnútroštátnymi jurisdikciami a MTS ako jedného z najdôležitejších prvkov Rímskeho štatútu a zaväzuje sa, že bude presadzovať posilňovanie vnútroštátnych justičných systémov. V tejto súvislosti Rada víta úsilie úradu prokurátora o komplementárnosť a zdôrazňuje dlhodobú hodnotu úsilia jednotlivých krajín v oblasti boja proti beztretnosti v prípade najzávažnejších medzinárodných trestných činov.

12. Rada zdôrazňuje, že je potrebné ďalej začleňovať MTS do všetkých oblastí vnútorných aj vonkajších politík Európskej únie s cieľom zabezpečiť koherentnosť a vytvoriť z neho neoddeliteľnú súčasť jej medzinárodného humanitárneho práva, ľudských práv, budovania mieru a rokovaní o riešení konfliktov, pričom potvrdzuje, že je odhodlaná poskytovať tomuto súdu neustálu diplomatickú podporu s cieľom zabezpečiť, aby mohol účinne vykonávať svoj mandát.
13. Rada nabáda vysokú predstaviteľku Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku, aby predložila návrhy na ďalšie prípadné kroky, ako by EÚ mohla ďalej posilniť svoje spôsobilosti a štruktúry s cieľom zvýšiť viditeľnosť a súdržnosť činností EÚ v oblasti medzinárodnej trestnej justície a medzinárodného humanitárneho práva.
14. Rada sa domnieva, že 20. výročie prijatia Rímskeho štatútu predstavuje príležitosť pokročiť v boji proti beztrestnosti pri najzávažnejších trestných činoch v medzinárodnom meradle, ako aj príležitosť podporiť právny štát. Oceňuje úsilie štátov, ktoré sú zmluvnými stranami, pripomínať si toto výročie rôznymi podujatiami, ktoré sa konajú na celom svete, aby sa oslávil pokrok v oblasti medzinárodnej trestnej justície, a nabáda EÚ a jej členské štáty, aby naďalej presadzovali informovanosť o MTS a Rímskom štatúte, a to najmä u mladých ľudí.